

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. heinäkuuta 2021
(OR. en)

10726/21

ENFOPOL 282
CRIMORG 68
IXIM 148
COSI 145
JAI 867

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 13. heinäkuuta 2021

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 10168/21

Asia: Neuvoston päätelmät ampuma-aseita koskevien kansallisten
yhteyspisteiden toteuttamisesta EU:n jäsenvaltioissa

– *Neuvoston päätelmät* (13. heinäkuuta 2021)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (talous- ja rahoitusasiat) 3808. istunnossaan 13. heinäkuuta 2021 hyväksymät neuvoston päätelmät ampuma-aseita koskevien kansallisten yhteyspisteiden toteuttamisesta.

**Neuvoston päätelmät ampuma-aseita koskevien kansallisten yhteyspisteiden toteuttamisesta
EU:n jäsenvaltioissa**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 3 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 67–89 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

1. SEU 3 artiklan mukaan unioni tarjoaa kansalaisilleen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla ei ole sisärajoja ja jolla taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus, toteuttaen samalla ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia, turvapaikkaa, maahanmuuttoa sekä rikollisuuden ehkäisyä ja torjuntaa koskevat aiheelliset toimenpiteet.
2. Ampuma-aseiden laittoman kaupan torjunta on ollut yksi järjestäytynyttä ja vakavaa kansainvälistä rikollisuutta koskevan EU:n toimintapoliittisen syklin prioriteeteista vuodesta 2013 alkaen eli kaudella 2014–2017 ja nykyisen syklin (2018–2021) aikana. Ampuma-aseiden laittoman kaupan vahvistaminen Euroopan monialainen rikosuhkien torjuntafoorumin (EMPACT) seuraavan syklin (2022–2025) prioriteetiksi kuvastaa tämän uhan merkitystä jäsenvaltioille.
3. Laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian "Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen"¹ luvussa "Vaatimusten noudattamista edistävät seuranta ja valvonta" todetaan, että *"EU parantaa rajatylittävää yhteistyötä oikeus- ja lainvalvontaviranomaisten välillä, kannustaa jäsenvaltioiden asianomaisia viranomaisia, myös tulliviranomaisia, perustamaan ampuma-aseita käsitteleviä kansallisia koordinoitikeskuksia, tuottamaan parempia analyysseja kaikesta laittomien ampuma-aseiden alalla saatavilla olevasta tiedosta ja takaamaan täysimääräisen osallistumisen tiedonvaihtoon Europolin kanssa ampuma-aseiden laittoman kaupan alalla."* Neuvosto on hyväksynyt strategian².

¹ JOIN(2018) 17 final, 1. kesäkuuta 2018.

² Neuvoston päätelmät 19. marraskuuta 2018 (13581/18).

4. Lainvalvontatyöryhmä hyväksyi vuonna 2018 Euroopan ampuma-aseiden asiantuntijatyöryhmän ja EMPACTin laatimat parhaita käytäntöjä koskevat ohjeet kansallisten ampuma-aseita koskevien yhteyspisteiden perustamiseksi³. Niissä esitetään täsmällisiä ohjeita yhteyspisteiden tehtävistä, tietokantoihin pääsystä, henkilöstön määrästä, sijainnista ja toiminnoista.
5. Ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa vuosiksi 2020–2025⁴ Euroopan komissio kehottaa jäsenvaltioita ja Kaakkois-Euroopan kumppaneita saattamaan loppuun ampuma-aseita koskevien yhteyspisteiden rekrytointi- ja koulutusprosessit kaikilla lainkäyttöalueilla, kuten suositellaan kansallisten asiantuntijoiden laatimissa parhaiden käytäntöjen ohjeissa kansallisten ampuma-aseita koskevien yhteyspisteiden perustamiseksi ja kansallisten asiantuntijoiden kannanotoissa. Tällaiset yhteyspisteet olisi myös otettava järjestelmällisesti mukaan pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevan YK:n toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanoon. Helpottaakseen EU:n tasolla ja kansainvälisesti tehtävää yhteistyötä komissio julkaisee yhteyspisteitä koskevan tulostaulun, jossa esitetään selkeästi yhteyspisteiden yhteystiedot ja toimivalta sekä ohjeet tietokantoja ja yhteyspisteiden välistä (puoli)automaattista tietojenvaihtoa varten.
6. Joulukuussa 2020 päivitettyyn lainvalvontatietojen vaihdon käsikirjaan lisättiin tietojenvaihto- ja tietosuojatyöryhmässä luettelo ampuma-aseita koskevista kansallisista yhteyspisteistä⁵. Luettelosta käyttäjät voivat tarkistaa muun muassa yhteyspisteiden yhteystiedot ja tehtävät.
7. Ampuma-aseita koskevien kansallisten yhteyspisteiden tärkeimpänä tehtävänä on koota analyyseja ja parantaa tiedonkulkua, kun kyse on ampuma-aseiden rikollisesta käytöstä ja laittomasta kaupasta jäsenvaltioihin ja niiden sisällä sekä niiden kautta EU:hun, strategisella ja operatiivisella tasolla kokoamalla ja jakamalla tietoja koordinoitusti, jotta voidaan tarkentaa tiedustelutilannekuvaa ja välittää paremmin tietoa lainvalvontaviranomaisille.
8. Euroopan komissio antaa ohjeita kerättävistä tiedoista, tietokantojen tyypistä ja käytettävästä tiedonsiirtomuodosta.

³ 8586/18: Lainvalvontatyöryhmään ja Euroopan ampuma-aseiden asiantuntijatyöryhmään liittyvät verkostot ja asiantuntijaryhmät.

⁴https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:65f0454e-cfe-f11ea-adf7-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF

⁵ 5825/20 ADD 1 REV1.

Ottaen huomioon erilaiset kansalliset resurssit ja organisaatorakenteet Euroopan unionin neuvosto kannustaa jäsenvaltioita

1. nimeämään asianmukaiset kansallisen tason yksiköt, suorittamaan Euroopan ampuma-aseiden asiantuntijatyöryhmän ja EMPACTin parhaita käytäntöjä koskevissa ohjeissa esitetyt tehtävät ja esittämään kattavan toimintamallin ampuma-aseiden kokonaisvaltaiseen valvontaan. Ampuma-aseita koskevien kansallisten yhteyspisteiden tehtävät voidaan osoittaa lainvalvontatietojen vaihdon käsikirjassa nimetyille yksiköille;
2. sisällyttämään nämä yksiköt vastaaviin kansallisiin viranomaisiin ampuma-aseiden kokonaisvaltaista valvontaa koskevan kansallisen toimivallan mukaisesti sellaisen rakenteen luomiseksi, joka voi täyttää ampuma-aseita koskevien kansallisten yhteyspisteiden tehtävän, tämän kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta osoittaa eri tehtäviä useammalle kuin yhdelle yksiköille. On erittäin suositeltavaa, että nämä yksiköt noudattavat ampuma-aseita koskeville kansallisille yhteyspisteille annettuja ohjeita, jotka koskevat kerättyjä tietoja, tietokantojen tyyppiä ja tiedonsiirtomuotoa;
3. pyrkimään antamaan ampuma-aseita koskeville kansallisille yhteyspisteille tarvittavan oikeudellisen toimivallan, niin että ne voivat suorittaa etenkin seuraaviin liittyvät tehtävänsä:
 - ampuma-aseisiin liittyvien rikos- ja ballististen tiedustelutietojen rekisterin perustaminen,
 - kaikkien kadonneiden, varastettujen ja takaisin saatujen ampuma-aseiden rekisterin perustaminen,
 - kaikkien takavarikoitujen ampuma-aseiden jäljittäminen mahdollisuuksien mukaan valmistajalta viimeiselle lailliselle omistajalle asti,
 - takavarikoitujen ampuma-aseiden jäljitystietojen analysointi ampuma-aseen tyyppin, merkin, mallin, kaliiperin ja valmistusmaan tunnistamiseksi,
 - takavarikoitujen ampuma-aseiden analysointi tyyppin, merkin, mallin, kaliiperin ja valmistusmaan, (mahdollisen) sarjanumeron sekä muunnettujen ja muutettujen ampuma-aseiden erityispiirteiden tunnistamiseksi,
 - tietojen, tilastojen, arvioiden ja raporttien toimittaminen jäsenvaltioissa tapahtuvaa käyttöä varten,
 - toimiminen YK:n huumausaine- ja kriminaalipolitiikan toimiston (UNODC) teknisenä yhteyspisteenä,

- ampuma-aseiden laittomia virtoja käsittelevän YK:n kyselyn (UN-IAQF) vaatimusten täyttäminen,
 - kansainvälisen yhteistyön edistäminen;
4. varmistamaan tarvittaessa, että ampuma-aseita koskevat kansalliset yhteyspisteet keräävät kaikki tiedot laittomien ampuma-aseiden takavarikoinneista jäsenvaltioissa, kyseisten aseiden jäljitettävyydestä sekä siihen liittyvästä ballistisesta analyysistä, kun se on teknisesti mahdollista;
5. nimeämään ampuma-aseita koskevat kansalliset yhteyspisteet kansallisen tason yhteyspisteiksi ampuma-aseiden laittomia asevirtoja käsittelevää YK:n kyselyä varten, jotta voidaan täyttää kestävän kehityksen tavoitteita koskeva indikaattori 16.4.2, joka koskee sellaisten takavarikoitujen, löydettyjen tai luovutettujen aseiden osuutta, joiden laittoman alkuperän tai käyttöyhteyden toimivaltainen viranomais on jäljittänyt tai vahvistanut kansainvälisten välineiden mukaisesti⁶;
6. ottamaan tällaiset ampuma-aseita koskevat kansalliset yhteyspisteet järjestelmällisesti mukaan pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevan YK:n toimintaohjelman ja kansainvälisen jäljittämisvälineen täytäntöönpanoon;
- kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti EUn sisäisen turvallisuuden rahastosta myönnettyä tukea ampuma-aseita koskeviin kansallisiin yhteyspisteisiin liittyvien kansallisten valmiuksien kehittämiseksi.

⁶ [https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/statistics/crime/iafq.html#:~:text=United%20Nations%20Illicit%20Arms%20Flows%20Questionnaire%20\(UN%20DIAFQ\)&text=2%2C%20which%20reads%20%22Proportion%20of,in%20line%20with%20international%20instruments%22.](https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/statistics/crime/iafq.html#:~:text=United%20Nations%20Illicit%20Arms%20Flows%20Questionnaire%20(UN%20DIAFQ)&text=2%2C%20which%20reads%20%22Proportion%20of,in%20line%20with%20international%20instruments%22.)